

Leiden sociale media tot meer jeugdcriminaliteit?

OKTOBER 2024

Jongeren brengen tegenwoordig veel tijd door op sociale media, gemiddeld 168 minuten (bijna 3 uur) per dag in 2024 [1]. Dit roept bij veel mensen, waaronder ook veel ongeruste ouders, de vraag op of sociale media leiden tot meer jeugdcriminaliteit. De vraag of (en hoe) sociale media van invloed zijn op jeugdcriminaliteit is echter niet eenvoudig te beantwoorden. Er zijn zowel argumenten voor als tegen te bedenken. In deze factsheet zetten we op een rij wat we op basis van wetenschappelijk onderzoek weten en vermoeden over het verband tussen sociale media en jeugdcriminaliteit.

Ja: Sociale media kunnen een hulpmiddel zijn voor jeugdcriminaliteit

Sociale media kunnen worden gebruikt om online delicten te plegen. Dit omvat cybercriminaliteit, zoals het hacken van (sociale media) accounts, DDoS aanvallen, of het verspreiden van virussen, maar ook gedigitaliseerde criminaliteit, dat is traditionele criminaliteit die wordt gepleegd met internet als middel, zoals verkoopfraude, online bedreiging en oplichting [2]. Ook komen er combinaties voor, zoals wanneer er middels hacking naaktfoto's worden gestolen gevolgd door chantage van het slachtoffer via sociale media, of phishing via sociale media waarbij gestolen wachtwoorden worden gebruikt voor online diefstal.

Sociale media kunnen ook worden ingezet als hulpmiddel voor offline criminaliteit. Jongeren worden bijvoorbeeld via platforms zoals Snapchat en TikTok verleid tot het uithalen van drugs, het plaatsen van explosieven, of het fungeren als geldezel voor het oversluizen of witwassen van geld [3-6]. Ook kunnen ze op besloten online platformen zoals Telegram leren hoe ze criminaliteit kunnen plegen of illegaal materieel zoals vuurwapens en drugs kunnen kopen [6-8]. Verder worden sociale media gebruikt om oproepen te verspreiden voor offline ordeverstoringen, zoals rellen, plunderingen en straatraces [9-10].

Nee: Sociale media houden jongeren van de straat

Sociale media zouden jeugdcriminaliteit juist ook kunnen tegengaan, omdat ze ervoor zorgen dat jongeren minder tijd op straat doorbrengen. Uit onderzoek blijkt dat veel criminaliteit ontstaat wanneer jongeren op straat rondhangen en zich vervelen en/of iets zien gebeuren dat als trigger werkt [11]. Door sociale media blijven jongeren mogelijk vaker thuis, achter hun computer of tablet. Zelfs wanneer ze sociale media buiten gebruiken, bijvoorbeeld via hun smartphone, kan het risico op criminaliteit kleiner zijn dan wanneer ze doelloos rondhangen. Jongeren zijn dan afgeleid en de behoefte aan spanning wordt mogelijk al digitaal vervuld, waardoor criminaliteit minder nodig of aantrekkelijk lijkt [12].

Dit effect van sociale media zou een verklaring kunnen bieden voor de sterke afname van jeugdcriminaliteit sinds 2007, zowel in Nederland als in andere landen [13-15]. Deze daling valt samen met de opkomst van smartphones en sociale media, zoals Hyves, Facebook, en YouTube vanaf 2005, Twitter vanaf 2006 en Instagram vanaf 2010 [12]. Het dagelijks gebruik van sociale media onder jongeren is de afgelopen twee decennia sterk gestegen [1, 16-17]. Tegelijkertijd laten studies zien dat jongeren steeds minder op straat rondhangen [18]. Statistische analyses tonen aan dat deze trend deels de afname van jeugdcriminaliteit in de Verenigde Staten en Zweden kan verklaren [19-20].

Ja: Sociale media bieden jongeren meer voorbeelden van criminaliteit

Via sociale media kunnen jongeren echter ook juist vaker in aanraking komen met voorbeelden van criminaliteit dan in de dagelijkse fysieke— offline— wereld. Dit komt doordat jongeren ook contact hebben met leeftijdsgenoten die ze uitsluitend via sociale media kennen, en posts zien van anderen waarmee ze geen direct contact hebben [21-23]. Daardoor worden jongeren online mogelijk blootgesteld aan schadelijke ideeën of aan beelden en video's die crimineel gedrag laten zien of suggereren, zoals filmpjes van geweld, wapens, of stapels geld.

Vroeger waren alleen enkele vrienden directe getuigen van strafbaar gedrag, en werd stoer gedrag gedeeld via sterke verhalen. Met de komst van internet kunnen jongeren nu een veel groter publiek bereiken met hun criminele activiteiten. Ze bereiken niet alleen hun eigen vrienden, maar ook vrienden van vrienden. Grensoverschrijdend gedrag levert vaak veel likes en positieve reacties op [24]. Dit alles kan ertoe leiden dat jongeren meer crimineel gedrag zien en nadoen.

Nee: Criminaliteit op sociale media is een verlengde van het offline leven van jongeren

Voor jongeren van nu, de 'digital natives', lopen online en offline communicatie naadloos in elkaar over. Een gesprek kan bijvoorbeeld beginnen op WhatsApp en offline worden voortgezet, of juist andersom. Voor jongeren is er nauwelijks onderscheid tussen deze vormen van communicatie, ze leven in een hybride wereld. Daardoor overlappen hun online en offline sociale netwerken sterk. Uit onderzoek blijkt dat veel offline vrienden ook online contact onderhouden [25-26]. Criminele posts die jongeren online tegenkomen, zijn daarom waarschijnlijk afkomstig van dezelfde vrienden die ook offline als criminele rolmodellen fungeren.

Daarnaast zullen jongeren die zich al met crimineel gedrag bezighouden sneller vriendschap sluiten met criminele leeftijdsgenoten, zowel online als offline. Ze zullen ook meer dan anderen geïnteresseerd zijn in criminele content op sociale media. Dit betekent dat een verband tussen sociale media en criminaliteit niet automatisch inhoudt dat sociale media de oorzaak zijn van criminaliteit. Het kan juist andersom zijn: crimineel gedrag kan leiden tot afwijkende sociale media-activiteiten.

Ja en nee: Sociale media kunnen jongeren vangen in een informatiefuik

Algoritmes bepalen in toenemende mate welke content gebruikers te zien krijgen, gebaseerd op hun interesses en interacties, zoals posts die ze liken of waar ze tijdens het scrollen even bij stilstaan. Dit kan een polariserend effect hebben: jongeren die geïnteresseerd zijn in content die criminaliteit positief belicht, krijgen steeds meer van dit soort berichten te zien. Denk aan vrienden die poseren met wapens of drugs, of muziekvideo's over geweld en snel geld [27-28]. Deze herhaalde blootstelling kan leiden tot het normaliseren of zelfs idealiseren van criminaliteit.

De impact van algoritmes op de blootstelling aan criminele content hangt wel af van de uitgangspositie van jongeren. Degenen die al vatbaar zijn voor criminaliteit—bijvoorbeeld die nieuwsgierig zijn en misschien al criminele vrienden hebben—kunnen in een fuik terechtkomen van posts en video's die dit gedrag versterken. Jongeren met onschuldige interesses, zoals kattenfilmpjes of popcultuurmemes, zullen mogelijk juist steeds minder blootstelling aan criminele content ervaren. Voor sommige jongeren kunnen sociale media naar verwachting dus leiden tot méér blootstelling aan criminaliteit, terwijl het voor anderen juist zal zorgen voor minder blootstelling.

Ja: Sociale media dragen bij aan onrealistische beeldvorming

Online hebben gebruikers veel controle over hoe ze zich presenteren. Interessante gebeurtenissen worden gedeeld, kwetsbaarheden worden verborgen, foto's worden bewerkt, en reacties worden zorgvuldig bijgeschaafd. Dit kan een vertekend beeld geven van hoe zij in het echt zijn [29-30]. Jongeren kunnen zich spiegelen aan deze online identiteiten, vooral wanneer ze de persoon niet offline kennen en de dagelijkse imperfecties missen. Dit kan hun zelfbeeld negatief beïnvloeden ('iedereen is leuker/stoerder/knapper/rijker dan ik' [31]) en hen aanzetten tot extreem gedrag om aan deze onrealistische standaarden te voldoen.

Het verlangen om een bepaald imago te creëren geldt ook in kringen waar geweld en criminaliteit als positief worden gezien. Dit geldt niet alleen voor jongeren die al crimineel gedrag vertonen, maar ook voor een bredere groep die zich identificeert met de straatcultuur. Voor deze jongeren kan het belangrijk zijn om de indruk te wekken dat ze gewelddadig zijn en succes hebben met crimineel gedrag. Dat kan door het delen van foto's en video's van wapens, drugs, luxe goederen ('blingbling') of stapels geld. Dit suggereert lef, hardheid, slimheid en financieel succes; eigenschappen ('straatwaarden') die gewenst zijn door deze jongeren [32-34]. Daarnaast kan opscheppen over criminele daden, verwijzen naar contacten met politie en het steunen van gedetineerde vrienden of bekende criminelen bijdragen aan hun imago. Voor sommige jongeren zal deze online 'performance' echter sterk afwijken van hun dagelijkse realiteit [28, 35].

Nee: Sociale media kunnen ook positief en sociaal gedrag versterken

Elke vorm van sociale interactie, ook als die via sociale media plaatsvindt, kan zowel criminaliteit als positieve uitkomsten stimuleren. Sociale media maken het voor jongeren makkelijker om contact te onderhouden met leeftijdsgenoten, een essentiële groep in deze levensfase. Ze kunnen dagelijkse gebeurtenissen delen en krijgen sociale steun en emotionele verbondenheid, die cruciaal zijn voor een gezonde ontwikkeling [21, 39]. Voor jongeren uit gemarginaliseerde groepen, zoals de LGBTQIA+ gemeenschap, etnische of religieuze minderheden, of jongeren met psychische of fysieke problemen, bieden sociale media een laagdrempelige manier om gelijkgestemden te vinden, steun te ervaren, relevante informatie te vergaren en hun identiteit in een veilige omgeving te verkennen [40-41].

Herhaalde blootstelling aan prosociale content, zoals over gezonde voedings- en bewegingsgewoonten, of sociaal gedrag, zoals delen en samenwerken, kan jongeren ook aanmoedigen om dit positieve gedrag te normaliseren en toe te passen in hun dagelijks leven [42]. Daarnaast kunnen sociale media jongeren uit kansarme omgevingen in contact brengen met inspirerende rolmodellen die interessante opleidingen volgen. Platforms zoals LinkedIn bieden ook mogelijkheden om werk te vinden of contact te leggen met potentiële werkgevers, wat jongeren kan helpen hun netwerk uit te breiden en kansen te benutten.

Ja: Sociale media kunnen conflicten laten escaleren

Als een natuurlijk communicatiekanaal voor jongeren, worden sociale media ook gebruikt om woede te uiten, anderen uit te dagen, te beledigen of te bedreigen. Het is daarom niet verrassend dat sociale media kunnen bijdragen aan het ontstaan of uit de hand lopen van conflicten. Ruzies die offline beginnen kunnen verder worden uitgevochten op sociale media. Conflicten kunnen ook online ontstaan door bewuste of onbewuste provocaties en vervolgens offline escaleren [36]. Sociale media spelen hierbij een versterkende rol doordat de inhoud wijd wordt verspreid en langdurig zichtbaar kan blijven. Deze brede, blijvende zichtbaarheid en de kwantificering van de reacties, zoals likes en comments, vergroten het gezichtsverlies, waardoor de druk om te reageren toeneemt [29].

Deze dynamieken zijn mogelijk nog sterker aanwezig onder jongeren die zich identificeren met de straatcultuur of deel uitmaken van een problematische jeugdgroep. Online content kan openlijke beledigingen of bedreigingen bevatten die gericht zijn tegen specifieke personen of groepen [29, 34, 37-38]. Dergelijke online conflicten verergeren naarmate ze langer duren, als partijen elkaars authenticiteit als 'harde jongen' in twijfel trekken en als de partijen elkaar offline ontmoeten [38].

Samenvattend

Leiden sociale media tot jeugdcriminaliteit? Er zijn aanwijzingen die dit bevestigen, maar ook aanwijzingen die het tegenspreken. De invloed van sociale media verschilt waarschijnlijk van persoon tot persoon en wordt beïnvloed door factoren zoals het sociale netwerk van jongeren en de werking van algoritmes, die de blootstelling aan criminele content kunnen vergroten of verkleinen. Hoe deze balans precies uitvalt en bij wie dit leidt tot meer of minder crimineel gedrag, moet nog verder worden onderzocht.

Binnenkort start het NSCR met een grootschalig vijfjarig onderzoek naar het verband tussen sociale media en jeugdcriminaliteit, waarin alle genoemde onderwerpen aan bod zullen komen. Wij hopen regelmatig updates te kunnen geven over nieuwe inzichten op dit gebied. Interesse om op de hoogte te blijven? Meld je dan aan voor de nieuwsbrief door een e-mail te sturen naar EHoeben@nscr.nl met het onderwerp 'Nieuwsbrief'.

Referenties

1. Jonker, T., Boekee, S., & Van der Veer, N. (2024). Nationaal Social Media Onderzoek 2024. Newcom Research & Consultancy.
2. Van der Laan, A.M., Beerhuizen, M.G.C.J., & Boot, N.C. (2021). Monitor Jeugdcriminaliteit 2020: Ontwikkelingen in de Jeugdcriminaliteit in de Eerste Twee Decennia van deze Eeuw. WODC en CBS.
3. Bekkers, L.M.J., Moneva, A., & Leukfeldt, E.R. (2024). Understanding cybercrime involvement: A quasi-experiment on engagement with money mule recruitment ads on Instagram. *Journal of Experimental Criminology*, 20: 375-394.
4. Leito, T.L.M., Van Bommel, S.R., & Noteboom, F. (2021). Het misdrijf voorbij: Een verkenning naar criminele uitbuiting in Rotterdam. Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel.
5. Roks, R., Leukfeldt, E.R., & Densley, J.A. (2021). The hybridization of street offending in the Netherlands. *British Journal of Criminology*, 61: 926-945. Doi: 10.1093/bjc/azaa091
6. Roks, R.A., & Monshouwer, N.H. (2020). F-gamers die 'mapsen', 'swipen' en 'bonken': een netnografisch onderzoek naar fraude en oplichting op Telegram Messenger. *Justitiële Verkenningen*, 46(2), 44-58.
7. NH Nieuws (2017). Tieners Proberen Pistool met Geluidsdemper te Kopen op Dark Web. <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/214360/tieners-proberen-pistool-met-geluidsdemper-te-kopen-op-dark-web>
8. NOS Nieuws. (2019). Duizenden Jongeren 'Verleid' Tot Hacken in Campagne Politie. <https://nos.nl/artikel/2271890-duizenden-jongeren-verleid-tot-hacken-in-campagne-politie>
9. Akkermans, M., Arends, J., Derksen, E., & Reep, C. (2023). Online Oproepen tot Openbare Ordeverstoring. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/online-veiligheid-en-criminaliteit-2022/9-online-oproepen-tot-openbare-ordeverstoring>
10. Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. (2023). Online Aangejaagde Ordeverstoringen. <https://hetccv.nl/themas/georganiseerde-criminaliteit-en-ondermijning/online-aangejaagde-ordeverstoringen/>
11. Hoeben, E.M., & Weerman, F.M. (2016). Why is involvement in unstructured socializing related to adolescent delinquency? *Criminology*, 54(2): 242-281.
12. Weerman, F.M. (2017). Sociale media en smartphones als verklaring voor de daling in jeugdcriminaliteit? Den Haag: Justitiële Verkenningen, 43(1): 71-87.
13. Berghuis, A.C., & De Waard, J. (2017). Verdampende jeugdcriminaliteit: verklaringen van de internationale daling. Den Haag: Justitiële Verkenningen, 43(1): 10-27.
14. Tollenaar, N., Beijers, J., & Van der Laan, A.M. (2024). Monitor Zelfgerapporteerde Jeugddelinquentie 2023. WODC en CBS.
15. Van der Laan, A.M., & Goudriaan, H. (2016). Monitor Jeugdcriminaliteit: Ontwikkelingen in de Jeugdcriminaliteit 1997 tot 2015. WODC en CBS.
16. Centraal Bureau voor de Statistiek. (2010). Vrijtijdsbesteding en Maatschappelijke Participatie van Jongeren. Landelijke Jeugdmonitor Rapportage 2e kwartaal 2010. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2010/26/vrijtijdsbesteding-en-maatschappelijke-participatie-van-jongere-n--2e-kwartaalrapport-2010-landelijke-jeugdmonitor-->
17. Centraal Bureau voor de Statistiek. (2019). Jaarrapport Landelijke Jeugdmonitor 2019. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek. <https://longreads.cbs.nl/jeugdmonitor-2019/jongeren-en-internetgebruik/>
18. Osgood, D.W. (2023). Delinquency, unstructured socializing, and social change: The rise and fall of a teen culture of independence. *Criminology*, doi: 10.1111/1745-9125.12358.
19. Baumer, E.P., Cundiff, K., & Luo, L. (2020). The contemporary transformation of American youth: An analysis of change in the prevalence of delinquency, 1991-2015. *Criminology*, 59(1): 109-136.

20. Svensson, R., & Oberwittler, D. (2021). Changing routine activities and the decline of youth crime: A repeated cross-sectional analysis of self-reported delinquency in Sweden, 1999-2017. *Criminology*, DOI: 10.1111/1745-9125.12273
21. Pouwels, J.L., Valkenburg, P.M., Beyens, I., Van Driel, I.I., & Keijsers, L. (2021). Social media use and friendship closeness in adolescents' daily lives: An Experience Sampling Study. *Developmental Psychology*, 57(2): 309-323.
22. Van Zalk, M.H.W., Van Zalk, N., Kerr, M., & Stattin, H. (2013). Influences between online-exclusive, conjoint, and offline-exclusive friendship networks: The moderating role of shyness. *European Journal of Personality*, Doi: 10.1002/per.1895.
23. Weulen Kranenbarg, M., van der Toolen, Y., & Weerman, F. (2022). Understanding Cybercriminal Behaviour Among Young People: Results From a Longitudinal Network Study Among a Relatively High-Risk Sample. Amsterdam: VU University Amsterdam/Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement.
24. Irwin-Rogers, K., & Pinkney, C. (2017, January 12). Social media as a catalyst and trigger for youth violence. Catch22. <https://www.catch-22.org.uk/resources/social-media-as-a-catalyst-and-trigger-for-youth-violence/>
25. Al-Jbouri, E., Volk, A.A, Spadafora, N., & Andrews, N.C.Z. (2024). Friends, followers, peers, and posts: Adolescents' in-person and online friendship networks and social media use influences on friendship closeness via the importance of technology for social connection. *Frontiers in Developmental Psychology*, doi: 10.3389/fdpys.2024.1419756.
26. Reich, S.M., Subrahmanyam, K., & Espinoza, G. (2012). Friending, IMing, and hanging out face-to-face: Overlap in adolescents' online and offline social networks. *Developmental Psychology*, 48(2): 356-368.
27. Roks, R., De Jong, J., & Van den Broek, J. (forthcoming). "Zijn gwn UK fans die zijn gaan leven wat ze rappen ipv rappen wat ze leven": De multimediale performance van authenticiteit in de Nederlandse (online) drillcultuur. *Tijdschrift voor Criminologie*.
28. Roks, R.A., & Van den Broek, J. (2018). #HOUHETSTRAAT: Straatcultuur op sociale media? *Tijdschrift over Cultuur en Criminaliteit*, 7(3): 31-50.
29. Irwin-Rogers, K., Densley, J., & Pinkney, C. (2018). Gang Violence and Social Media. In: Ireland, Jane L.; Ireland, Carol A. and Birch, Philip eds. *The Routledge International Handbook of Human Aggression*. Routledge.
30. Naderer, B., Peter, C., & Karsay. (2022). This picture does not portray reality: Developing and testing a disclaimer for digitally enhanced pictures on social media appropriate for Austrian tweens and teens. *Journal of Children and Media*, 16(2): 149-167.
31. Van der Wal, A., Janssen, L. H. C., Bijde Vaate, A. J. D., Beyens, I., & Valkenburg, P. M. (2023). De Plussen en Minnen van Social Media. *Jongeren aan het woord*, Center for Research on Children, Adolescents, and the Media (CcaM), Universiteit van Amsterdam.
32. De Jong, J.D.A. (2007). *Kapot Moeilijk: Een Etnografisch Onderzoek naar Opvallend Delinquent Groepsgedrag van 'Marokkaanse' Jongens*. Amsterdam: Aksant.
33. Ilan, J. (2015). *Understanding Street Culture. Poverty, Crime, Youth and Cool*. London: Palgrave MacMillan.
34. Van den Broek, J.B.A., De Jong, J., & Moussaid, Y. (2022). Handreiking Rivaliserend Groepsgegedrag in een Hybride Werkelijkheid. *Partner in Crime*, in opdracht van Gemeente Delft, Den Haag en Zoetermeer. <https://www.partnerincrim.nl/wp-content/uploads/2023/01/Handreiking-rivaliserend-groepsgegedrag-in-een-hybride-werkelijkheid-2022-Origineel.pdf>
35. De Jong, J. (2021). *Favourite Rappers Or Favourite Cappers? An Online Semiotic Field Study on Amsterdam Drill Production and Consumption*. Actiecentrum Veiligheid en Zorg, Gemeente Amsterdam. Masterscriptie Universiteit Utrecht.
36. Patton, D. U., Hong, J. S., Ranney, M., Patel, S., Kelley, C., Eschmann, R., & Washington, T. (2014). Social media as a vector for youth violence: A review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 35: 548-553.

37. Pyrooz, D. C., Decker, S. H., & Moule Jr., R. K. (2015). Criminal and routine activities in online settings: Gangs, offenders, and the internet. *Justice Quarterly*, 32(3), 471–499.
38. Roks, R.A., & Van den Broek, J. (2020). Cappen voor clout? Een Verkennend Onderzoek Naar Rotterdamse Jongeren, Drill en Geweld in het Digitale Tijdperk. Erasmus Universiteit Rotterdam en Partner in Crime, in opdracht van Gemeente Rotterdam. <https://www.eur.nl/media/92463>
39. American Psychological Association. (2023). Health Advisory on Social Media Use in Adolescence. <https://www.apa.org/topics/social-media-internet/health-advisory-adolescent-social-media-use.pdf>
40. Craig SL, Eaton AD, McInroy LB, Leung VWY, & Krishnan S. (2021). Can social media participation enhance LGBTQ+ youth well-being? Development of the social media benefits scale. *Social Media + Society*, 7(1): 205630512198893. doi:10.1177/2056305121988931
41. Massing-Schaffer M, Nesi J, Telzer EH, Lindquist KA, & Prinstein MJ. (2022). Adolescent peer experiences and prospective suicidal ideation: The protective role of online-only friendships. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 51(1): 49-60. doi:10.1080/15374416.2020.1750019
42. Armstrong-Carter E, & Telzer EH. (2021). Advancing measurement and research on youths' prosocial behavior in the digital age. *Child Development Perspectives*, 15(1): 31-36. doi:10.1111/cdep.12396

Afbeeldingen in deze factsheet

De afbeeldingen zijn rechtevrij en afkomstig van Unsplash, ze zijn hier te vinden:

<https://unsplash.com/photos/silver-android-smartphone-w33-zg-dNL4>

https://unsplash.com/photos/person-in-black-long-sleeve-shirt-using-macbook-pro-em5w9_xj3uU

<https://unsplash.com/photos/matrix-movie-still-iar-afB0QQw>

<https://unsplash.com/photos/woman-wearing-blue-shirt-while-looking-at-her-phone-NtXEet79qf>

Onderzoekers: Evelien Hoeben, Frank Weerman en Marleen Weulen Kranenborg
Contactpersoon: Evelien Hoeben | EHoeben@nscr.nl

NSCR

De Boelelaan 1077
1081 HV Amsterdam

Postadres

Postbus 71304 1008
BH Amsterdam

T 020 598 5239

E nscr@nscr.nl
www.nscr.nl

Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en
Rechtshandhaving (NSCR) is onderdeel van de
institutenorganisatie van de Nederlandse Organisatie
voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).